ASKLEPIOS
Nieoficjalne wiadomości Instytutu
Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej
Im. Mirosława Mossakowskiego PAN

Nr 4 kwiecień 2011

Z życia Instytutu

Nagroda Prezesa Rady Ministrów

Dnia 28 marca pani prof. prof. dr hab. n.med. Irena HAUSMANOWA-PETRUSEWICZ odebrała nagrodę Prezesa Rady Ministrów przyznaną w roku 2010. Ogromny dorobek prof. Ireny Hausmanowej-Petrusewicz ma wybitną wartość naukową i aplikacyjną. Prof. Hausmanowa-Petrusewicz wykazała w swojej pracy niezwykłą dociekliwość naukową, kreatywność, umiejętność wykorzystywania najnowocześniejszych metod badawczych m. in. w zakresie elektrofizjologii oraz znajomość i innowacyjność warsztatu badawczego, który cieszył się i cieszy światową renomą. Wielką zasługą prof. Hausmanowej-Petrusewicz jest stworzenie zespołu wybitnych naukowców, prowadzących badania naukowe na wysokim poziomie oraz ośrodka naukowego, który cieszy się zasłużonym prestiżem w skali międzynarodowej, a w Polsce pełni od lat rolę centrum referencyjnego w zakresie diagnostyki i leczenia chorób nerwowo-mięśniowych. O osobistym prestiżu i autorytecie prof. Hausmanowej-Petrusewicz w kręgu badaczy naukowych w kraju i za granicą, świadczą liczne wysokie krajowe i zagraniczne odznaczenia za działalność naukową, doktorat honoris causa Uniwersytetu im. Pasteura w Strasburgu oraz członkostwo honorowe 14 towarzystw naukowych (w tym 12 zagranicznych), m.in. Amerykańskiego Towarzystwa Neurologicznego, Amerykańskiego Towarzystwa Medycyny Elektrodiagnostycznej, Europejskiej Federacji Towarzystw Neurologicznych i Światowej Federacji Neurologicznej; w tej ostatniej przez 5 lat była wiceprezesem. Łączny współczynnik oddziaływania (IF) prac opublikowanych tylko w latach 1995-2009 wynosi 202.894, a liczba cytowań wybranych 264 publikacji z lat 1965-2009 wynosi 2721.

Informacja z Zespołu ds. Nagród Prezesa Rady Ministrów

Udział w Radzie Naukowej Instytutu Farmakologii PAN

Z ogromna radością gratulujemy panu profesorowi Jerzemu Lazarewiczowi wyboru na stanowisko *vice* przewodniczącego Rady Naukowej Instytutu Farmakologii PAN w Krakowie na lata 2011-2014. Życzymy sukcesów i satysfakcji z pracy.

Dyrekcja

Współpraca IMDIK z Uniwersytetem Dzieci

Bierzemy udział w ogólnopolskim przedsięwzięciu zwanym Uniwersytetem Dzieci. W każdą sobotę odbywają się zajęcia z mikrobiologii przeznaczone dla najmłodszych uczestników Uniwersytetu (6-7 lat). Prowadzone Warsztaty „Odkrywanie" pozwalają odpowiedzieć na najczęściej zadawane w tym wieku pytanie: „Co to jest?". Zajęcia mają na celu pokazanie dzieciom bogactwa otaczającego świata poprzez samodzielne działanie i noszą tytuł „Czy bakterie żyją w gronach". Zajęcia prowadzi dr

Joanna Kowalczyk (była doktorantka w Pracowni Biologii Molekularnej).

Więcej informacji pod adresem Uniwersytet Dzieci www.uniwersytetdzieci.pl

Barbara Zabłocka

Internetowa prostota

Firma Proquest udostępniła naszemu Instytutowi roczny, bezpłatny dostęp dla pięciu stanowisk do narzędzia RefWorks.

Co to jest RefWorks?

Jest to zaawansowane narzędzie do:

- zarządzania wyszukiwaniem informacji w internecie,
- gromadzenia literatury przedmiotu (tekstów, ilustracji, wykresów, wystąpień multimedialnych)
- pisania publikacji,
- tworzenia cytowań i bibliografii,
- wspólnego wykorzystywania zgromadzonych informacji np. przy projektach grupowych, seminariach, wykładach itp.

Użytkownik może korzystać z RefWorks w dowolnym momencie, z dowolnego komputera podłączonego do sieci, niezależnie od systemu operacyjnego. Aktualizacje odbywają się automatycznie. RefWorks ma wbudowany poradnik opisu bibliograficznego. Nie trzeba więc przekopywać się przez wytyczne redakcyjne. RefWorks upraszcza tworzenie bibliografii i zabezpiecza przed plagiatem.

RefWorks współpracuje ze wszystkimi znanymi wydawcami i innymi podmiotami tworzącymi bazy danych on line.

Narzędzie to, na terenie Warszawy wykorzystują w pracy Biblioteki Politechniki Warszawskiej, Wrocławskiej, Lódzkiej, UW i Instytut Kardiologii w Warszawie.

Barbara Bugalska

Sesja sprawozdawcza doktorantów II i III roku

Szanowni Państwo,

Dnia 24 maja 2011r. odbędzie się sesja sprawozdawcza studentów II i III roku SD IMDiK PAN. Osoby sprawozdające się proszę o przygotowanie prezentacji ustnych nie przekraczających 10 min (+ 5 min dyskusji). Streszczenia wystąpień (1 strona, bez referencji oraz wykresów) proszę przesłać do p. Wandy Dziedzic na adres dziedzic@cmdik.pan.pl do dnia 13 maja 2011.

Program mini-sympozjum zostanie umieszczony na stronie www.

Studentów zachęcam do przygotowania się - za najlepszą prezentację zostanie przyznana nagroda finansowa!

Zapraszam wszystkich Państwa do udziału w sesji. Jednocześnie przypominam, ze udział w niej jest obowiązkowy dla wszystkich doktorantów i opiekunów.

Pozdrawiam,

Lidia Strużyńska

Kierownik SD IMDiK PAN

Instytutowa strona www

Szanowni Państwo,

Zwracam się do wszystkich kierowników zespołów badawczych, zakładów i pracowni z prośbą, by dane informacyjne dotyczące poszczególnych jednostek, które mają być umieszczone na naszej nowo tworzonej stronie internetowej, były od teraz wysyłane do mnie na adres jkowalczyk@cmdik.pan.pl (do tej pory kierowane były dr hab. Andrzeja Ziemby).

Niektórzy z Państwa już się zapoznali z formularzami w jęz. ang i polskim - mają one stanowić ułatwienie dla zebrania potrzebnych informacji i nadania im uniwersalnego formatu. Dla tych z Państwa, których zespoły badawcze ich jeszcze nie posiadają zostały zamieszczone jako załącznik w mailu. Pragnę również podziękować tym, którzy nadesłali już materiały dotyczące poszczególnych zakładów i pracowni.

Oprócz informacji dotyczących określonych zespołów oraz bieżących zmian (np. nowe publikacje, nowa współpraca pozainstytutowa), czekam również na aktualne fotografie grupowe.

Joanna Kowalczyk

Dofinansowania i stypendia międzynarodowe

Drodzy Państwo,
Wszelkie zapytania dotyczące składania wniosków o najbliższe dofinansowania proszę kierować do mnie na adres jkowalczyk@cmdik.pan.pl. Postaram się również na bieżąco informować Państwa o nowych, pojawiających się możliwościach pozyskania funduszy zarówno krajowych jak i międzynarodowych na badania. Doktorantom, zbliżającym się do ukończenia pisania swoich rozpraw służę pomocą w poszukiwaniach ciekawych i tematycznie pasujących do obszaru zainteresowań ofert na zagraniczne postdoci.

Joanna Kowalczyk

Informacje PAN
Rada kuratorów wydziału nauk medycznych PAN: nowa struktura zaczyna wypełniać się treścią.

Rada Kuratorów (RK) jest to nowa struktura organizacyjna powoływana – w myśl nowej ustawy o PAN- w obrębie każdego z wydziałów PAN. Zasada „przydziału" do składu osobowego RK nie zna odniesień do dotychczasowej tradycji powstawania ciał doradczych i kierowniczych w stowarzyszeniach i organizacjach naukowych. Uczestnictwo w Radzie to nieuchronny zaszczyt tych wszystkich członków Wydziału, którzy nie ukończyli 70 lat: RK Wydziału Nauk Medycznych (po reformie jest to Wydział V) liczy 12 członków. Osobistego stosunku do cezury wiekowej nie ujawnię; niewątpliwie wpisuje się ona w panującą tendencję do parytetowego kontrolowania rzeczywistości, zatem może uchodzić za „*trendy*". Zgodnie z ustawą, na pierwszym posiedzeniu Rady jej skład uzupełniono w drodze tajnego głosowania o dwu wybitnych uczonych pracujących w kraju, a nie będących członkami Akademii, oraz dwoje pracujących za granicą. Członkami krajowymi wybrano: prof. Stanisława Czekalskiego, internistę-nefrologa z Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu, przewodniczącego Sekcji Medycznej Centralnej Komisji ds. Tytułów i Stopni Naukowych poprzedniej kadencji, oraz prof. Andrzeja Szutowicza, neurochemika i chemika klinicznego z UMG, od wielu lat członka Rady Naukowej IMDiK, wypróbowanego przyjaciela instytutu i osobiście wielu z nas. Obaj Panowie cieszą się opinią niestrudzonych wojowników o wysoki poziom uprawiania nauki, łączą najwyższej próby fachowość z niezłomnym obiektywizmem ferowanych ocen. Członkami zagranicznymi wybrani zostali prof. Jolanta Gutkowska, endokrynolog z Uniwersytetu w Montrealu i prof. Jerzy Kupiec-Węgliński, transplantolog z Uniwersytetu Kalifornijskiego w Los Angeles. Oboje są znaczącymi postaciami w nauce światowej, a chcącym zaznajomić się z ich osiągnięciami proponuję wędrówkę po bazie PubMed: w obu przypadkach będzie to długotrwała wspinaczka po szczytach listy filadelfijskiej. Tak się złożyło, ze zarówno prof. Gutkowska jak i prof. Kupiec-Węgliński byli w różnych okresach swojej kariery związani z naszym instytutem i nadal te związki podtrzymują. Na swoim pierwszym posiedzeniu Rada wybrała ze swojego grona przewodniczącego Rady (został nim niżej podpisany), oraz wiceprzewodniczącą w osobie p. prof. Ewy Szczepańskiej- Sadowskiej, od wielu lat członka naszej Rady Naukowej. W nowej strukturze Wydziału, jego dziekan (został nim p. prof. Jacek Zaremba, również członek naszej Rady) plus kierownictwo Rady Kuratorów stanowią mniej więcej odpowiednik jego dawnego Prezydium.

Obowiązki stojące przed Radą i zakres jej działania określa art. 28, p. 4 Ustawy o PAN z 30 kwietnia 2010 r., który przytaczam *in extenso*.

„Do zadań Rady Kuratorów należy:

1. Przeprowadzanie okresowej oceny instytutów naukowych na potrzeby Akademii i jej organów, w tym wyznaczanie krajowych i międzynarodowych audytorów i rozpatrywanie ich raportów;
2. Występowanie do Prezesa Akademii z wnioskami o utworzenie, połączenie, podział, reorganizacje, przekształcenie albo likwidację instytutu naukowego;

3. Przeprowadzanie konkursów na stanowisko dyrektora instytutu naukowego, w tym powoływanie komisji konkursowej;
4. Dokonywanie oceny komitetów naukowych".

Rada Wydziału V rozpoczęła swoją działalność od przygotowań do wypełnienia powinności opisanych w pkt. 1. Opracowaliśmy schemat sprawozdań merytorycznych instytutów związanych z naszym wydziałem; w tej nowej postaci będą one składane do Akademii od przyszłego roku. Dla przypomnienia, wydział sprawuje pieczę nad 5 instytutami, poza naszym są to Instytut Biologii Medycznej w Łodzi, Instytut Farmakologii w Krakowie, Instytut Genetyki Człowieka w Poznaniu, oraz Instytut Immunologii i Terapii Doświadczalnej we Wrocławiu. Wszystkie „nasze" instytuty posiadają I-szą kategorię MNSzW, lokując się w swoich grupach tematycznych (lub, jak kto woli, w „grupach jednorodnych") na czele, bądź blisko czoła listy.

Celem stworzenia nowego schematu było uproszczenie procedury sprawozdawania i jej ujednolicenie, co powinno ułatwić porównywanie poziomu nauki uprawianej w instytutach wydziału. Schemat skonstruowano tak, aby odpowiedzi na zawarte w nim pytania wyeksponowały szczytowe osiągnięcia merytoryczne i ich usytuowanie względem dokonań światowych, ujawniając jednocześnie nierówności wewnątrz instytutu, w tym dystans jaki dzieli dorobek grup mocnych i słabych. Położono nacisk na parametry naukometryczne, ale nie zrezygnowano ze skrupulatnego przedstawienia treści najnowszych znalezisk. Przewiduje się, że całość sprawozdania ma szansę zmieścić się na ~20 stronach, co zwiastuje poważne odchudzenie w stosunku do dotąd przygotowywanych opasłych tomów, na których długoletnia tradycja wymusiła nieznośny dla czytelnika stopień rozcieńczenia meritum przez biurokratyczne ozdobniki. Schemat został pozytywnie przegłosowany na niedawnym posiedzeniu plenarnym Rady Wydziału i już obowiązuje, nie zostałem jednak upoważniony do ujawnienia jego szczegółów; schemat doczeka się jeszcze szeregu wygładzających poprawek zasugerowanych przez członków Wydziału oraz dyrektorów instytutów. Mogę obiecać, że jego ostateczna postać będzie dostępna wszystkim zainteresowanym przez końcem roku sprawozdawczego. Udostępniliśmy nasz schemat niektórym członkom Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych przy MNSzW, instytucji gdzie rodzi się nowy system oceniania i finansowania placówek naukowych. Wstępne reakcje wskazują, iż to gremium nie odrzuca *a priori* idei wprowadzenia uproszczonej wersji sprawozdawania w skali ogólnopolskiej. Chce się wierzyć, ze jaskółka nie odleci przed nadejściem wiosny…

Jest za wcześnie by odnieść się do planów związanych z wypełnianiem pozostałych obowiązków określonych przez ustawodawcę, godzi się jednak podkreślić, że niektóre nasze zamierzenia wybiegają poza literę ustawy. Chcemy m. in. zająć się promowaniem najważniejszych aktualnych osiągnięć instytutów Wydziału. Zamierzamy prezentować te osiągnięcia na sesjach plenarnych Wydziału i konferencjach prasowych, oraz przedstawiać ilustrujące je publikacje na stronie internetowej Wydziału. Wreszcie, będziemy zgłaszać te publikacje do różnych nagród i wspierać ich zgłaszanie przez innych.

W sumie, treść zaczyna wypełniać strukturę, ale zapewne upłynie sporo czasu zanim Rady Kuratorów skrystalizują swój *modus vivendi* z pełnym pożytkiem dla nauki w Polsce.

Jan Albrecht

WIESCI z ZESPOŁÓW NAUKOWYCH

1. Dr hab. A. Adamczyk z ZKTS została nominowana przez redakcję FEBS Letter's do nagrody dla młodego naukowca za najlepszą pracę opublikowaną w tym piśmie w 2010 roku pt. „Alpha-synuclein induced cell death in mouse hippocampal (HT22) cells is mediated by nitric oxide-dependent activation of caspase-3." Adamczyk A, Kaźmierczak A,

Czapski GA, Strosznajder JB. FEBS Lett. 2010;584(15):3504-3508.

2. Wykonana w ZKTS praca magisterska Joanny Pyszko, studentki Wydziału Farmacji WUM, pt. „Udział białka AIF w mechanizmie śmierci neuronów hipokampa w warunkach stresu genotoksycznego oraz działanie wybranych związków cytoprotekcyjnych." uzyskała I nagrodę w konkursie prac magisterskich. Praca ta została zgłoszona na konkurs ogólnopolski.

J. Strosznajder

Ciąg dalszy publikacji zespołów IMDiK PAN o których się dowiedzieliśmy, prosimy o uzupełnianie listy.:

Prace opublikowane w 2011 r.:

Obara-Michlewska M,. Pannicke T, Karl A, Bringmann A, Reichenbach A, Szeliga M, Hilgier W, Wrzosek A, Szewczyk A, Albrecht J. Down-regulation of Kir4.1 in the cerebral cortex of rats with liver failure and in cultured astrocytes treated with glutamine: Implications for astrocytic dysfunction in hepatic encephalopathy. J. Neurosci. Res. 2011, DOI: 10.1002/jnr.22656.

M. Kuczeriszka, K. H. Olszyński, A. Gąsiorowska, J. Sadowski, E. Kompanowska-Jezierska (2011) Interaction of nitric oxide and the cytochrome P-450 system on blood pressure and renal function in the rat: dependence on sodium intake. Acta Physiologica 201, (4) 493–502.

E. Naganska, E. Matyja Amyotrophic lateral sclerosis – looking for pathogenesis and effective therapy Folia Neuropathol 2011; 49 (1): 1-13 Online publish date: 2011-03-31

W.Grajkowska, K. Kotulska, E. Jurkiewicz, M. Roszkowski, P. Daszkiewicz, S. Jóźwiak, E. Matyja Subependymal giant cell astrocytomas with atypical histological features mimicking malignant gliomas Folia Neuropathol 2011; 49 (1): 39-46 Online publish date: 2011-03-31